

Cross-sectie studie

Temporomandibulaire versus cervicale disfunctie

Temporomandibular disorder (TMD) is een overkoepelende term voor alle problemen in temporomandibulaire gewrichten en bijbehorende neuromusculoskeletale structuren. TMD is de meest voorkomende oorzaak van niet-tandheelkundige en orofaciale pijn. Ook musculoskeletale stoornissen aan de cervicale wervelkolom kunnen leiden tot TMD door een nauwe anatomische en neurofysiologische verbinding tussen de cervicale wervelkolom en de temporomandibulaire regio. Ondanks voorlopig bewijs is de prevalentie en aard van cervicale musculoskeletale aandoeningen van TMD niet volledig onderzocht.

Tekst: Harry von Piekartz

In een cross-sectie-onderzoek zijn we de aanwezigheid en het patroon nagegaan van cervicale musculoskeletale disfunctie bij proefpersonen met (sub)acute TMD (met en zonder pijn) en bij asymptomatische proefpersonen zonder TMD-tekens. Daartoe hebben we proefpersonen gerekruteerd met de Conti Amnestische Questionnaire (CAQ) en via klinisch onderzoek van de temporomandibulaire regio conform de TMD Axis 1 Research Diagnostic Criteria voor TMD (RDC/TMD). Om chroniciteit uit te sluiten gebruikten we de Graded Chronic Pain Status (GCPS)-vragenlijst.

ONDERZOEKSPOPULATIE

Van de 144 mensen hebben we er 100 geïdentificeerd in de TMD-groep met pijn, 23 zonder pijn en 21 in de asymptomatische controlegroep zonder TMD. De proefpersonen werden geblindeerd geëvalueerd op functie door middel van de Neck Disability Index (NDI), en getest op actieve cervicale fysiologische bewegingen aan de hand van de Flexion-Rotation Test (FRT), de mechanische pijndrempel (Pain Pressure Threshold [PTT]) van de m. trapezius descendens en m. obliquus capitis inferior spieren, de Cranio-Cervical Flexion Test (CCFT) en de Passive Accessory Movements (PAM's) van de drie bovenste cervicale wervels.

RESULTATEN

In ons onderzoek hebben we een significant groter aantal cervicale tekens geconstateerd in de groep met TMD met pijn in vergelijking met de twee andere groepen: TMD zonder pijn en de controlegroep. Tijdens de PAM's was er tussen de drie groepen een duidelijk significant verschil te zien. De resultaten suggereren dat er meer cervicale stoornissen

Prof. dr. Harry von Piekartz

nissen zijn met een typisch klinisch patroon anders dan een duidelijk beschreven neuromusculoskeletale diagnose als cervicale hoofdpijn, indien er meer disfuncties en pijn zijn in de temporomandibulaire regio.

CONCLUSIE

Onze bevindingen bieden bewijs dat musculoskeletale assessment van de cervicale regio bij patiënten met TMD in een (sub)acute fase mogelijk bijdraagt aan klachten die veroorzaakt worden door TMD. Het aantal cervicale tekens en de combinatie van cervicale tekens kunnen daardoor een prognostische en behandelindicatie zijn bij patiënten met TMD met en zonder pijn.

Harry von Piekartz PhD PT is docent en studieleider van de MSc MT (OMT) in Osnabrück in Duitsland. Hij is oprichter van de Cranial Facial Therapy Academy (CRAFTA) Research Group in Hamburg en werkt in zijn praktijk in Ootmarsum in Nederland. Hij is bereikbaar via h.von-piekartz@hs-osnabrueck.de.

Onderzoekers

Het onderzoek is uitgevoerd door Ani Pudielko BSc PT, Mira Danseizen BSc PT, Toby Hall PhD PT, Nicolaus Ballenberger PhD PT en Harry von Piekartz PhD PT. Het volledige artikel verschijnt in 2017 in *Manual Therapy*.

Expanding Horizons

IFOMPT-congr

Van 4 tot en met 8 juli jl. vond het vierjaarlijkse IFOMPT-congres plaats in Glasgow in Schotland. De titel van het congres luidde: Expanding Horizons. Zo'n 1.200 collega's uit de hele wereld woonden het congres bij.

Tekst: dr. Jan Pool

Het congres omvatte vijf thema's: advanced assessment/practice and managing complex patients; integrating research into practice; health promotion/public health; changing roles and scope of practice; teaching, learning and professional development. Deze thema's liepen als een rode draad door de lezingen van de keynotesprekers en van de genodigde sprekers van focussymposia en postersessies. Op het programma stonden veel wetenschappelijke lezingen van gerespecteerde onderzoekers. De vertaalslag van onderzoek naar de dagelijkse praktijk bleek zo nu en dan een uitdaging.

LEZINGEN

De aftrap werd genomen door twee collega's die nauw verbonden zijn met de IFOMPT: prof. Ann Moore en prof. Gwen Jull. Ze gaven een overzicht van de ontwikkeling van de manuele therapie door de jaren heen, van de jaren zeventig van de vorige eeuw tot heden. Opvallend daarbij was dat op congressen en symposia het percentage sprekers met een wetenschappelijke achtergrond exponentieel toeneemt. Dit geeft aan welke ontwikkeling

Keynotespreker prof. dr. Lorimer Moseley

es in Glasgow drukbezocht

General meeting IFOMPT met Anita Gross (l)

de manuele therapie heeft doorgemaakt. Prof. Lorimer Moseley gaf een uitgebreid overzicht van de ontwikkeling binnen de pijnwetenschap en de gevolgen ervan voor het handelen van de hulpverlener. Een van zijn conclusies was dat hulpverleners moeten stilstaan bij de invloed van de communicatie tussen hulpverlener en patiënt op de pijnbeleving van de patiënt. Dr. Harriet Wittink gaf een uitgebreid overzicht van het belang van gezondheidsvaardigheden bij de behandeling van patiënten en benadrukte daarmee het belang van onderzoek, zoals naar gezondheidsvaardigheden bij patiënten met chronische pijn. Daaruit blijkt dat patiënten met verminderde gezondheidsvaardigheden moeite hebben om te begrijpen wat een hulpverlener precies bedoelt en beoogt, wat van invloed is op het resultaat van de behandeling. Dr. Roger Kerry stipte nog eens het belang van vaatonderzoek aan, waarvoor hij op het NVMT-congres eerder dit jaar al aandacht vroeg. In zijn visie is het van belang om tijdens de screening van de risicofactoren van de cervicale wervelkolom ook de bloeddruk te meten, als onderdeel van het vaatonderzoek. Tijdens zijn presentatie gaf

dr. Jeremy Lewis blijk van een zeer kritische visie op de diagnostische tests van het schoudergewricht. Hij stelde bijvoorbeeld de validiteit van deze tests ter discussie. Nadine Foster ten slotte presenteerde een interessante lezing over de match tussen typische patiëntkenmerken en de daarbij passende behandeling. Bij veel onderzoek blijkt deze match er niet te zijn. Ook Gwen Jull kwam daar in haar samenvattende lezing op terug.

FOCUSSYMPOSIA

Een van de focussymposia ging over nieuwe ontwikkelingen met betrekking tot het cervicale framework. De nadruk werd weliswaar opnieuw gelegd op de lage frequentie van ernstige bij- en nawerkingen na een manipulatie, maar verder was er wereldwijd niet veel gebeurd. Ook waren er symposia over lagerugklachten, schouderklachten en neurodynamica. Opvallend was de spontane organisatie van een extra symposium door Brian Mulligan die, nadat hij de Geoff Maitland Award had ontvangen, aangaf dat de 'Mobilisation with Movement'-methodiek de oplossing is voor veel problemen. Daarop wilden

veel collega's spontaan zijn symposium volgen. Joshua Cleland ontving de 'David Lamb Award' voor zijn wetenschappelijke werk op het gebied van de manuele therapie. Grote belangstelling was er ook voor de posters waar veel studenten en onderzoekers hun werk konden presenteren en toelichten.

COLLEGA'S ONTMOETEN

Naast het bijwonen van wetenschappelijke lezingen, focussymposia en postersessies was er veel gelegenheid om collega's uit alle delen van de wereld te ontmoeten. Er waren veel Nederlandse collega's aanwezig. Verder werd er gedurende de General Meeting van de IFOMPT afscheid genomen van Eric Thoomes en ondergetekende na jarenlange bestuurlijke inzet.

Dr. Jan Pool is epidemioloog en manueel therapeut. Hij werkt als programmacoördinator Manuele Therapie en Fysiotherapie aan de Hogeschool Utrecht. Daarnaast is hij werkzaam bij IMPACT medical center in Zoetermeer. Hij is bereikbaar via jan.pool@hu.nl.